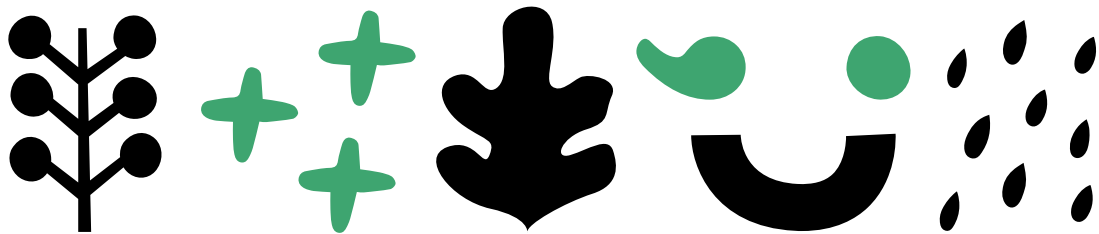

Hollola

Koululaisten iltapäivätoiminta Toimintasuunnitelma

Hyvinvointivaliokunta 13.4.2022

Tämä toimintasuunnitelma on tehty tukemaan Hollolan kunnan perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toiminnan toteuttajat käyttävät toimintasuunnitelmaa työvälineenään suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajat saavat suunnitelmasta tietoa perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamisesta. Toimintasuunnitelman on hyväksynyt sivistyslautakunta 14.12.2016/§ 81. Hyvinvointivaliokunta on päivittänyt suunnitelmaa 16.5.2018 ja 26.5.2021 ja 13.4.2022

Toiminnan arvioinnista, kehittämisestä ja suunnittelusta vastaa hyvinvoinnin palvelualueen esimiehistä nimetty asiantuntijaryhmä. Asiantuntijaryhmän keskuudestaan nimeämä henkilö toimii yhdyshenkilönä Opetushallituksen ja toiminnan järjestäjän välillä.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 (Määräykset ja ohjeet 2011:1) löytyvät kokonaisuudessaan Opetushallituksen sivuilta.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/aamu-ja-iltapaivatoiminta>

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Toiminnan perusteista, tavoitteista ja toimintaperiaatteista säädetään perusopetuslain (628/1998) 8 a luvussa (laki perusopetuslain muuttamisesta nro 1136/2003). Toimintaan myönnettävästä rahoituksesta säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta nro 1137/2003). Lisäksi toiminnan ohjaajien rikostaustan selvittämisestä säädetään lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetussa laissa (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta nro 1138/2003). Ohjaajien kelpoisuudet määritellään valtioneuvoston asetuksella (19.2.2004 valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta).

Lapsella ja hänen huoltajallaan ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintapalveluja. Kunta päättää vuosittain, kuinka monelle lapselle ja missä määrin toimintaa järjestetään kullekin toiminnan piirin kuuluvalle oppilasryhmälle. Tarjottava määrä voi vaihdella eri kohderyhmien kesken. Hollolassa järjestetään aamupäivätoimintaa vain Kankaan vaativan erityisen tuen koulun oppilaille, joten tässä suunnitelmassa käytetään ilmaisua iltapäivätoiminta tarkoitettaessa edellä mainitun lain ja perusteiden mukaista toimintaa. Kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää iltapäivätoiminnan kuljetuksia, vaan huoltajat vastaavat matkoista toimipaikan ja kodin välillä.

Toiminnan järjestäminen

Toiminnan järjestäjä on Hollolan kunnan perusopetus. Iltapäivätoimintaa järjestetään koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisen tuen piirissä oleville oppilaille (POL 17§:n 2. mom.). Toiminnan järjestämisestä voidaan sopia myös muun palveluntuottajan kanssa.

Iltapäivätoimintaa tarjotaan lainsäädännön edellyttämät 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Toimintaa järjestetään viitenä (5) päivänä viikossa, ainoastaan koulupäivinä. Toimintaa ei järjestetä koulujen loma-aikoina, eikä lauantaityöpäivinä. Toiminta toteutetaan toimitilojen ja henkilöstön osalta yhteistyössä varhaiskasvatuksen, esi- ja alkuopetuksen kanssa.

Toimintaa järjestetään, jos ryhmään hakee vähintään 7 lasta, ellei toiminnan järjestämisen tarpeesta muuta johdu. Ryhmän koko on noin 20 lasta/yksi ohjaaja. Mikäli lapsia ei hae toimintaan riittävästi ryhmän perustamiseksi, toiminta voidaan järjestää mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Muussa tapauksessa lapset voidaan ohjata lähimpään iltapäivätoimintaa tarjoavaan toimipisteeseen, jolloin huoltajat vastaavat siirtymäjärjestelyistä ja -kuluista.

Mikäli toimintavuoden aikana ryhmän lapsimäärä olennaisesti laskee, voidaan ryhmä lopettaa. Ryhmän lapsille ja heidän huoltajilleen ilmoitetaan asiasta vähintään kuukautta ennen lakkauttamista ja lapsille osoitetaan paikka lähimmästä toimintapaikasta.

Alueella tuotettavan palvelun laajuus riippuu henkilö- ja tilaresursseista. Rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö määrittävät alueensa yksiköiden osalta, kuinka monelle lapselle toimintaa järjestetään.

Toiminnan arvioinnista, järjestelyistä, suunnittelusta ja kehittämisestä, asiakastiedottamisesta ja -yhteistyöstä, maksu- ja toimintaanottopäätöksistä, tiedonkeruusta sekä valvonnasta vastaavat rehtorit.

Toimintaa ohjaavat linjaukset

Iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon sekä yksilölliset että yhteisölliset näkökohdat. Iltapäivätoiminta on ryhmätoimintaa ja ryhmää ohjaavat säännöt ja arvot tukevat osaltaan lasten sosiaalista kasvua. Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet.

Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan.

Iltapäivätoiminnassa tulee olla riittävä määrä kelpoisuuden omaavia, osaavia ja ammattitaitoisia ohjaajia. Yhteistyö oppilashuollon kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään moniammatillista yhteistyötä ja yhteistyötä perheiden kanssa. Tukea tarvitsevien lasten, eri kieli- ja kulttuuriryhmien sekä eri-ikäisten erityistarpeet huomioidaan.

Toiminnan arvopohja, tehtävä ja tavoitteet

Koululaisten iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin. Toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

Vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen

Kasvun ja kehityksen tukeminen

Koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen

Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Tavoitteena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallista, virkistävää ja valvottua toimintaa, jonka toteuttamisesta vastaavat ammattitaitoiset ohjaajat. Pyrkimyksenä on edistää lasten hyvinvointia, tasa-arvoisuutta ja osallisuutta yhteiskunnassa sekä ennalta ehkäistä kiusaamista ja syrjäytymistä.

Iltapäivätoiminta tukee kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Varhaiskasvatus, esi- ja alkuopetus sekä koululaisten iltapäivätoiminta muodostavat lapsen kasvun ja kehityksen kannalta sisällöllisesti ja johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden, jossa lapsen ja perheen tarpeet huomioidaan.

Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat ja sisällölliset painotukset

Iltapäivätoiminnan yksikkökohtainen suunnitelma laaditaan tämän kuntakohtaisen toimintasuunnitelman pohjalta ja se liitetään koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Toimintasuunnitelmaa käytetään toiminnan sisältöjen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille.

Toiminnan sisältö

Toiminnassa huomioidaan perusteiden määräykset, mukana olevien lasten määrä, monipuolisuus sekä mahdollisuus eriyttämiseen ja pienryhmätyöskentelyyn. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun.

Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Vuoropuhelu lapsen, huoltajan ja ohjaajan välillä kertoo millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä.

Sisältöön vaikuttavat myös toimintapaikan olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet. Toiminta tarjoaa mahdollisuuden leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Läksyjen tekemiselle ja lepoaikaan varataan aikaa ja paikka mahdollisuuksien mukaan. Koululaisten iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat voivat osallistua muiden peruskoululaisten tavoin koulun kerhotoimintaan. Tällöin heidät kirjataan ulos iltapäivätoiminnasta eivätkä lapset enää palaa loppuiltapäiväksi takaisin iltapäivätoimintaan.

Iltapäivätoiminta koostuu seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- Leikki ja vuorovaikutus
- Liikunta ja ulkoilu
- Ruokailu ja lepo
- Kulttuuri ja perinteet
- Käden taidot ja askartelu
- Kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- Mediataidot
- Arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- Erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Toimintaympäristö

Toimintaympäristö tukee toiminnalle asetettuja tavoitteiden saavuttamista, ja sitä suunniteltaessa otetaan turvallisuuden lisäksi huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus. Hollolassa iltapäivätoimintaa toteutetaan kouluilla esi- ja alkuopetusryhmien (alkuluokat) kanssa samoissa tiloissa. Käytössä on yhteinen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma.

Iltapäivätoiminnan ja kodin yhteistyö

Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä. Yhteistyölle luodaan selkeät mallit ja rakenteet, ja sovitaan yhteisistä toimintasäännöistä ja -periaatteista. Perheiden kanssa sovitaan yhteisistä toimintaperiaatteista ja päivittäisestä toiminta-ajasta.

Henkilökunta

Henkilöstön kelpoisuusehdoista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa (115/2004). Henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään toimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

Arviointi

Iltapäivätoimintaryhmät arvioivat ja kehittävät toimintaansa jatkuvasti osana alkuluokkatuomintaa. Palautetta huoltajilta kerätään mm. Wilman välityksellä ja päivittäisessä toiminnassa tapahtuvissa tapaamisissa. Toimintakauden aikana koululaisille ja/tai heidän huoltajilleen voidaan tarjota mahdollisuus palautteen antamiseen esimerkiksi arviointikyselyn avulla. Henkilöstö osallistuu palautteen antamiseen sekä arvioi omaa toimintaansa vuosittain. Arviointien keskeiset tulokset julkistetaan.

Vakuutukset

Iltapäivätoiminnassa mukana olevat lapset on vakuutettu ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on maksutonta.

Tilastointi

Opetushallitus kerää toimintaryhmittäin (1. lk., 2. lk. ja erityinen tuki 3.-9. lk.) lukumäärätiedot toimintaan hakeneista ja otetuista oppilaista sekä päätöksistä, joilla on alennettu toimintamaksua tai jätetty se perimättä. Lisäksi kerätään tiedot edellisenä toimintavuonna toteutuneista ohjaustunneista. Hyvinvoinnin palvelualueen esimiehistä nimetty asiantuntijaryhmä vastaa kunnan oman iltapäivätoiminnan tilastollisesta seurannasta. Tilastojen avulla seurataan toiminnan määrällistä kattavuutta, lapsimäärän kehitystä, ryhmäkohtaista käyttöastetta, kuukausimaksuluokituksen sekä käytössä olevien henkilöstöresurssien toteutumista.

Tukea tarvitsevat lapset iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminta voi olla osa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan.

Erityistä tukea saavien oppilaiden iltapäivätoiminta järjestetään muun iltapäivätoiminnan yhteydessä. Erityisoppilaan kohdalla hänen huoltajansa kanssa sovitaan, kuinka erityisoppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet huomioidaan. Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan.

Yleisen ja tehostetun tuen aikana käytettävä oppimissuunnitelma sekä erityiseen tukeen kuuluva henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat tarvittaessa sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa. Niissä voidaan kuvata, miten iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä.

Erityistä tukea saavilla oppilailla voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Kuljetusjärjestelyistä sovitaan koulujen kanssa koulukyytien järjestelyjen yhteydessä.

Toimintaan hakeminen

Toimintaan haetaan lukuvuodeksi kerrallaan alkuvuodesta erikseen määriteltynä hakuajana ja hakemus tehdään määräaikaan mennessä sähköisellä hakulomakkeella. Mikäli huoltajalla ei ole mahdollisuutta käyttää sähköistä palvelua, käytetään paperista hakulomaketta.

Toimintaan ottaminen ja valintaperusteet

Ryhmien muodostaminen ja henkilöstöjärjestelyt tehdään em. haun perusteella. Ryhmien kokojen määrittelyssä huomioidaan lasten kokonaismäärä, yksittäisten lasten kehitykseen ja terveyteen liittyvät erityistarpeet sekä toimintaympäristön monipuolisuus ja toimitilojen eriyttämisen mahdollisuudet sekä henkilöstömäärä. Toimintaa voidaan järjestää erillisinä tai yhdistettyinä toimintaryhminä (alkuluokka) koulujen yhteydessä.

Iltapäivätoimintapaikka pyritään ensisijaisesti myöntämään kaikille toimintaan määräajassa hakeneille oppilaille. Erityisen tuen oppilaille on oikeus iltapäivätoimintaan (POL § 48b). Mikäli hakemuksia on enemmän kuin resursseja, valinta suoritetaan yhdenvertaista valintaperustetta noudattaen arvontana. Ensimmäisessä vaiheessa arvonta suoritetaan määräajassa hakeneiden 1. luokkalaisten kesken ja toisessa vaiheessa muiden määräajassa hakeneiden kesken. Mikäli ryhmissä on tilaa, voidaan toimintaan ottaa mukaan myös myöhemmin hakeneita.

Rehtori/Virka-apulaisrehtori tekee hallinnollisen päätöksen toimintaan ottamisesta (Efficca). Päätös toimintaan ottamisesta tai jonoon jäämisestä (kielteinen päätös) toimitetaan huoltajalle. Huoltajan tulee ilmoittaa päätöksessä annettuun määräaikaan mennessä paikan vastaanottamisesta. Iltapäivätoimintapaikkaa ei voi pitää varattuna. Vastaanotettu paikka on peruttava ennen koulun alkua, muuten ensimmäiseltä kuukaudelta peritään maksu, vaikka lapsi ei aloittaisikaan toiminnassa. Elo-syyskuun aloituspäivän voi valita perheen tarpeiden mukaan, mutta paikka tulee vastaanottaa päätöksessä ilmoitettuun ajankohtaan mennessä.

Toiminnan rahoitus ja asiakasmaksut

Hollolan kunnan hyvinvoinnin palvelualue varaa vuosittain talousarvioonsa itse järjestämiensä toiminnan edellyttämät resurssit.

Kunta päättää iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen suuruuden. Maksu peritään jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu iltapäivätoimintaan. Elokuulta peritään vain puolet kuukausimaksusta. Kesäkuulle ajoittuvasta toiminnasta ei peritä kuukausimaksua. Koulujen syys-, joului- ja hiihtoloma-ajalta ei tule maksuhyvitystä. Irtisanomiskuukaudelta peritään täysi maksu.

Koululaisten iltapäivätoiminnasta perittävä maksu on 11.8.2022 100 € kuukaudessa riippumatta palvelun tarpeesta. Maksu voi muuttua hyvinvointivaliokunnan päätöksellä.

Maksu sisältää ohjauksen, välipalan ja toimintamateriaalit. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja. Hollolan hyvinvoinnin palvelualueen järjestämän iltapäivätoiminnan päivittäinen toiminta-aika on koulun päättymisestä klo 17 asti.

Maksua alentavat tekijät

- Jos lapsi on sairauden johdosta poissa enemmän kuin 10 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään maksua puolet kuukausimaksun määrästä. Mikäli poisolo sairauden vuoksi kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä.
- Muun kuin sairauden vuoksi koko kalenterikuukauden poissaolosta peritään puolet asiakasmaksusta.
- Jos iltapäivätoimintaa järjestetään poikkeuksellisesti enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet kuukausimaksusta.

Jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, siirtyy maksamaton saatava perintätoimistolle.

Maksu voidaan jättää perimättä, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Maksuvapautusta tulee aina erikseen hakea. Maksuvapautus voidaan myöntää, mikäli perhe kuuluu toimeentulotuen piiriin. Päätös maksuvapautuksesta tehdään määräajaksi, enintään toimintavuodeksi kerrallaan. Maksuvapautusta ei myönnetä takautuvasti. Päätöksen iltapäivätoiminnan maksuvapautuksesta tekee rehtori/virka-apulaisrehtori. Mikäli em. päätökseen perustuneissa olosuhteissa tapahtuu muutos, on siitä välittömästi ilmoitettava päätöksen tekijälle päätöksen tarkistamiseksi.

Välipala

Tarjottava välipala noudattaa kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottaa huomioon lapsen ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Välipala nautitaan kiireettömästi hyviä tapoja noudattaen.

Irtisanoutuminen

Iltapäivätoimintapaikka irtisanotaan kirjallisesti (paperilla/Wilma-viestillä/web-palvelussa). Irtisanomista ei voi tehdä takautuvasti. Irtisanoutumiskuukaudelta peritään koko kuukauden maksu.

Tiedottaminen

Iltapäivätoiminnasta tiedotetaan kunnan verkkosivuilla ja Wilmassa. Iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan alkuvuodesta kouluun ilmoittautumisen yhteydessä lehti-ilmoituksella sekä Wilman välityksellä. Iltapäivätoiminnan esite löytyy kunnan kotisivuilta ja Wilmasta. Paperiversion saa pyydettäessä koululta.